SVENSK MUSIKTIDNING

Nr 8. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 16 April 1910. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 30 Årg.

Wilhelm Peterson-Berger.

I dessa dagar har kungl. teatern bjudit på premiären af ett svenskt musikdrama, som länge varit väntadt och förberedt, nämligen Peterson-Bergers »*Arnljot*», handling i tre akter för soli, kör, orkester, dikten af tonsättaren själf, såsom fallet varit med hans föregående operaverk »*Sveagaldrar*» och »*Ran*». Det är nu fyra år sedan själfva dikten utgafs af trycket. Man ansåg för naturligt att den då var, eller skulle blifva, åtminstone till en del, ämne för musikalisk behandling af diktaren-tonsättaren. Också fann man bland nyheterna till julen 1906 en sång ur dikten, »Arnljots helsning till Jämtland», och om våren året därpå fick man offentligen göra bekantskap med själfva dikten, då skådespelerskan, fröken Maria Schildknecht på en soaré, som sedan upprepades, deklamerade hela »Arnljot och hr Peterson-Berger själf biträdde vid pianot med musiknummer, mellanspel och melodramatisk musik, samt ett par sånger ur pjesen därjämte utfördes. Äfven i några landsortsstäder utfördes verket af fröken Schildknecht och hr Peterson-Berger på detta sätt. Sceniskt blef »Arnljot» först framställd på platsen för pjesens första akt, nämligen Frösön vid Östersund, hvilken akt i det fria under sommaren 1908 uppfördes, hufvudsakligen med biträde af personer i denna stad och under Peterson-Bergers egen ledning. Det förspordes sedan att han fullbordat musiken för uppförande på operan och att »Arnljot» antagits af operastyrelsen därtill. Först nu har det mycket arbete med instudering och uppsättning kräfvande verket blifvit färdigt att gå öfver scenen. En del af styckets musik lärde man känna i julas, då det utkom i arrangemang för piano ett häfte med 5 stycken därur: »På Frösötinget», »I vildskogen», »Lille Östmund sofver», »Arnljot och Ubma», »Vid Sticklestad», samt 3 sånger, nämligen, jämte den ofvan nämnda, »Arnljot hälsar Jämtland», »Arnljots kärlekssång» och »Tormods kvad». Äfven lappflickan Vainas sånger, för sopran, blefvo utgifna samtidigt.

Utom ofvan anförda verk för operascenen har hr Peterson-Berger i mars 1903 på Svenska teatern fått uppfördt ett sagospel i 4 akter, *Lyckan*, text och musik af hans hand, en pjes hvars uppförande genom sjukdomsfall bland personalen afbröts efter ett halft dussin föreställningar, hvarför vi ej fingo göra bekantskap med detsamma, Musiken omnämndes af kritiken såsom vacker och karaktäristisk.

Beträffande de förutnämnda operaverken var »Sveagaldrar», musikfestspel i 4 bilder, som bekant, ett tillfällighetsstycke, författadt till firande af kon. Oscar II:s 25-årsjubileum som regent och uppfördt på galaföreställ

Wilhelm Peterson-Berger.

Leo Blech.

ningen å operan d. 21 sept. 1897. Detta sceniska förstlingsverk med Richard Wagner som förebild gick endast ett par gånger öfver scenen. Inledningen därtill, en *Hyllningsmarsch* utkom sedan för piano.

Större framgång vann Peterson-Berger med sitt musikdrama *Ran*, hvari riddaren Waldemar på själfva sin bröllopsdag lockas af hafsgudinnan Ran ned i hennes rike och återkommen till jorden inträder i slottssalen, där hans brud Ingrid nödgas fira bröllop med en annan riddare, hvarpå genom Rans hämd båda, jämte hela slottet öfversvämmas af hafsvågorna. Denna musikdram hade premiär d. 20 maj 1903 och har sedan, återupptagen hvartannat år gått 16 gånger öfver scenen. Musiken har utgifvits i förkortadt klaverutdrag samt särskildt därur den vackra »Dansleken» vid bröllopsfesten.

Till Peterson-Bergers större kompositioner hör för öfrigt en *Sonat* för violin och piano (komp. 1887) och ett par orkesterverk: Konsertintermezzot *Karneval i Stockholm*, utfördt af den här 1902 gästande Windersteinska Leipzigorkestern, samt symfonien *Banéret*, 1904 uppförd här af Konsertföreningen, hvarjämte hit ock kan räknas det större sångstycket *Florez och Blanzeflor* med orkester, 1903 upptaget på ett af Konsertföreningens program. En mindre orkesterkomposition af honom hade tio år förut spelats i Tyskland under hans vilstelse därstädes. Det är för öfrigt mest pianostycken och i första rummet sånger, hvarmed Peterson-Berger gjort sig allmännare bekant. Bland sångerna har hans »Irmelin Rose» hört till de först kända och blifvit mycket populär.

Då premiären af »Arnljot» ger oss särskild anledning att fästa uppmärksamhet på diktaren-tonsättaren, må här en öfversikt öfver hans konstnärliga verksamhet hittills jämte en biografisk teckning meddelas.

Olof Wilhelm Peterson-Berger är född d. 27 febr. 1867 i Ullångers socken (Ångermanland), son af en landtmätare. Vid musik blef han vand i hemmet af sin musikaliska moder. År 1885 blef han student i Umeå och inträdde, efter någon tids vistelse i Upsala, 1886 som elev i Stockholms musikkonservatorium, där han studerade komposition, orgel och pianospel. Sedan han där tagit organistexamen 1889, företog han samma höst en studieresa till Tyskland och tog i Dresden undervisning i instrumentation af prof. Edm. Kretschmer och i pianospel för Hermann Scholtz. Om våren 1890 återvände han till sin hemort Umeå och var där verksam som musiklärare vid ett par skolor samt ledare af stadens musiksällskap. På våren 1892 erhöll han kallelse att öfvertaga en lärarebefattning vid Dresdener Musikschule, jämte konservatoriet stadens största musikläroverk, och tillträdde denna befattning om hösten samma år. Arbetet här blef dock till slut ansträngande och, såsom han själf säger, förslöande, hvarför han vid påsktiden 1894 begaf sig åter till hemlandet, hvarefter han slog sig ned i Stockholm, verkande där som musiklärare från hösten 1895. Vid nyåret 1896 blef han musikrecensent i Dagens Nyheter. Då han där först framträdde (länge under märket —t— sedan med initialerna P. B.) fann man genast att det stod en sakkunnig musiker bakom ordet och att denne var — såsom han själf bekänner sig vara — liflig och kamplysten. För Richard Wagner och hans verk blef han här en entusiastisk förkämpe, men det är icke utan att han med detta ideal för ögonen väl mycket underskattat förtjänsterna hos andra komponister och deras verk, särskildt de franska. Nationel svensk musik omhuldar han varmt och visar det ofta praktiskt genom folkton i sin tonsättning. Den gammalklassiska musiken respekterar han ock, och Beethoven står vid sidan af Wagner såsom hans ideal.

Peterson-Berger är »melodist», om än i hans sånger af senare tid melodi och harmoni stundom äro kombinerade i nyare invecklad stil med en och annan djärf, harmoniskt välljud trotsande idé, såsom man och spårar i några af hans pianostycken. Intresserande originalitet saknas emellertid ej i hans kompositioner.

Vi gå nu att redogöra för dessa. De första som utkommo voro, efter hvad vi kunnat finna, ett par pianostycken: *Valzerino* och *Canzonetta*.

Fyra visor i folkton och *Osmans sång* (ord af Holger Drachmann) samt *Jämtlandsminnen*, 2 fjällsånger, »Locklåt» och »Fjällvandring», utkommo 1893. Redan 1887 var dock, som sagdt, en *Sonat* för violin och piano komponerad. Till hans äldre kompositioner höra ock *Tre sånger* med opustalet 3; »Till majdag», »Jeg sadled min hest en morgenstund» och »Irmeline Rose».

Af Peterson-Bergers pianokompositioner torde de bägge samlingarna *Frösöblomster* (1896—1901) vara mest bekanta. Andra sådana äro *Damernas album*, 7 dedikationer (1895) *Tonmålningar*, op. 13 (1897), *Sex låtar för klaver* (1897), *Norrländsk Rapsodi* (1899), *Fyra danspoem*, alla dessa ej stående de förstnämnda efter i innehåll af rätt originella, värdefulla och anslående, pianostycken. 1903 utkom ett häfte valda musiknummer ur sagospelet *Lyckan*. På senare tid har utgifvits en del af hans *sånger, satta för piano*, af tonsättaren, *Svensk folkmusik*. 1. Folkvisor. 2. Danser, arrangerad samt *Färdminnen* (1908) jämte ofvan nämnda musik ur hans musikdramor.

För violin och piano har han utom sonaten skrifvit en *Suite* (utg. 1896) bestående af »Tillegnan», »Serenata», »Slummersång», och »Fackeldans» samt *Dalmarsch* (1902) *20 Jämtlandspolskor* och (1904) *Tre melodier ur »Frösöblomster»* i arrangement.

Af flerstämmig sång har utkommit *Sex sånger för blandad kör* (1905) samt flere manskvartetter. Bland dessa har »Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande» med andra priset belönt hans sångcykel *En fjällfärd* (op. 6) och dessutom i sina häften upptagit *Husarvisa*, *Finsk idyll*, *Guldfågel* och *Juninatt;* andra sådana kvartetter af honom som förekommit på konserter äro *Stämning* och *Killebukken*. En samling *Fyrstämmiga sånger för mansröster* innehåller: 1. Balder är fallen, 2. Vildrosor, 3. Hvarje själ som längtan bränner, 4. Hymn, 5, »Och minns du hvad du lofvade, svensk folkvisa, arr.

Peterson-Bergers solosånger utgöra ett rätt stort antal. Utom förut omtalade kunna nämnas följande:

Ur »*Minnessångaren i Sverige*» af P. D. A. Atterbom, 1. Sorg, 2. Appelgården (1885); *Tre sånger till fru Edling:* »Jungfrun under lind», Sommarnattsdagg, Jungfrurosen 1895); *Tvänne sånger:* Hemlängtan, Serenata, tillägn. operasångaren C. F. Lundqvist, op. 9 (1896); *Marits visor* 3 sånger ur Bj. Björnssons »En glad gut»: Kom bukken till gutten, Solen skiner vackert, Holder du af mig. *Ur en kärlekssaga*, 7 sånger (efter Günther Walling) op. 14: Vackra barn där vid ditt fönster, Två klara stjärnor ha himlen mist, Dagen flyr, Liksom den unga Zephyr, Ibland myrten och jasminer, Minns du rosentiden, Att sorg du mig gjort (1896); *Två dikter:* Än korpens vinge min tanke ta'r, Där hjortronen blomma. Ett par enstaka sånger äro samtidiga med dessa, nämligen *Aftonstämning* (1895) samt *Och riddaren drog ut i Österland* (1897).

Härefter ha vi att nämna Svensk Lyrik, ett par samlingar, innehållande äfven några sånger af större omfång. I första (1896—98) innehåller: häft. I Till bruden, Maj, Titania; II Florez och Blanzeflor; III Höstsång; IV Älfven till flickan (ord af komp.); V Skogsrået (Viktor Rydberg); andra samlingen (1901—02) innehåller: häft. 1 *Ur Fridolins visor* (G. A. Karlfeldt): Månhymn vid Lambertsmässan, Du ler, Humlevisa, Jorum, Intet är som väntans tider; häft. II *Ur Fridolins lustgård* (Karlfeldt) n:o 1: Längtan heter min arfvedel, Maj i Munga, Dina ögon äro eldar, Böljeby-Vals, Aspåkerpolska, N:o 2 Herr Ollondal, På värdhuset Kopparflöjeln, En madrigal. I en ny samling utgafs *Löskekarlarnes sång* för baryton. Sången *Mor Britta* (1898) är bekant från fru Anna Norries visaftnar. Slutligen äro att nämna *Dichtungen von Friedrich Nietsche*, med svensk och tysk text (1901), innehållande i häft. I: Meine Rosen, Venedig, Ecce homo, Zarathustras Rund-

gesang; häft. II; Dionysus-Dityramb (Die Sonne sinkt), Till julen 1905 utkommo *Fyra muntra visor* samt *Ur Vildmarks- och kärleksvisor* af G. A. Karlfeldt.

Till Geijerstams sagospel »Stor-Klas och »Lill-Klas» hade Björn Halldén arrangerat musik, delvis tagen ur Peterson-Bergers »Norrländsk Rapsodi». Om operan »Ran» vilja vi tillägga att den påbörjades tio år före premiären, 1893. Texten utkom 1898 och i januari 1900 var hela verket färdigt. Här må äfven nämnas att Peterson-Berger utgifvit på svenska några häften af Rich. Wagners skrifter i urval samt öfversatt hans »Tristan och Isolde» för uppförandet på vår operascen. — Då Albert Ranft öfvertog chefskapet för Kungl. operan, antog han till en af regissörerna Peterson-Berger, som sedan dess nästan uteslutande egnat sig åt detta kall särskildt åt framförandet af sin nya musikdram.

Leo Blech

och hans opera "Versiegelt".

Sedan efter tidsödande instudering Peterson-Bergers nya nordiska musikdrama nu gått af stapeln, kan operastyrelsen snart nog bjuda på en muntrande nyhet af tysk extraktion, en raritet i de stora musikdramernas tid och därtill en sådan som gjort lycka öfverallt där denna lilla enaktare uppförts i »das grosse Vaterland». Tonsättaren, Leo Blech, räknas ock bland Tysklands mest ansedda operakomponister och dirigenter.

Den nya operan hvars namn är »Versiegelt» — på svenska bör den väl heta »Förseglad», efter det är fråga om ett skåp — har till librettoförfattare den ansedda böhmiske musiklitteratören Richard Batka och Pordes Milo, hvilka tagit ämnet från en god källa, nämligen den bekante tyske teaterförfattaren Raupach. Operan uppfördes allra första gången i dec. 1908 i Berlin, där Blech är dirigent vid Kgl. operan jämte Richard Strauss och Karl Muck.

Operans handling som försiggår i en tysk småstad på 1830-talet är följande.

En fattig änka, fru Willmers, kan ej betala sin skatt och sväfvar i fruktan för att hennes dyrbaraste möbel, skall tagas i mät, så mycket mer som hon står på fientlig fot med stadens borgmästare, hvars dotter och unge Willmers, änkans son, mot borgmästarns vilja älska hvarann. Hon flyttar därför in skåpet till sin granne, en glad änka vid namn fru Gertrud. Dit kommer nu en slottskanslibetjänt Lampe, stadens skvallerbytta, för att framföra en galant hälsning från sin borgmästare och går sedan att läsa lagen för den skattskyldiga änkan en trappa upp. Borgmästaren själf kommer nu på besök och en liten kurtis uppstår mellan honom och den vackra Gertrud, som vill spela en god fe för de båda älskande. Då knackar det på dörren och borgmästaren, som är rädd om sitt rykte, flyr in i skåpet, som fru Gertrud låser till. Lampe träder in och förseglar skåpet, som han fått veta tillhör fru Willmers. När han gått sin väg komma de båda älskande på visit och spela på fru Gertruds inrådan en liten komedi. Borgmästardottern förklarar sin kärlek för notarien Willmers och vill absolut kyssa honom, hvilket denne ej säger sig vilja tillåta, af hänsyn till sin vördade borgmästare. Han vill gå, men borgmästarnn ropar åt honom att stanna, kryper ut ur gömstället och ger sitt skriftliga samtycke till deras giftermål. Men så måste de inta den plats i skåpet, han förut innehaft. Till sist infinner sig fru Gertrud med en massa folk, som vänta sig något riktigt lustigt. Stor blir hennes häpnad då hon finner de båda unga i stället för borgmästaren och Lampe ställer till ett förfärligt oväsen öfver att sigillet är brutet, men allt reder sig och då ridån går ned stå två kyssande par på hvar sin sida af scenen: borgmästaren och fru Gertrud samt de två unga.

Nu några biografiska notiser om kompositören, hvars porträtt vi meddela, det enda vi kunnat komma öfver och som för tio år sedan förekom i en tysk musiktidning.

Leo Blech var ursprungligen köpman. Musiken drog honom emellertid till sig med all makt, så att han egnade sig åt studier i musikteori och kontrapunkt, hvilka han fulländade hos Engelbert Humperdinck. Först erhöll han, vid 22 års ålder, anställning såsom andra kapellmästare vid stadsteatern i Aachen. Med första offentliga debuten som dirigent förband sig premiären af hans första opera, *Aglaia*, som endast vann en succès d'estime. Efter tre år hade Blech avancerat till förste kapellmästare, då Angelo Neumann öfvertalade honom att lämna Aachen och taga engagement i Prag, där han vid majfesten på tyska teatern anförde premiären af »Salome» därstädes. Den stora talang han visade som dirigent föranledde kallelse till Berlin-operan, vid hvilken han i okt. 1906 blef hofkapellmästare med kontrakt på 5 år. Som dirigent utmärker han sig särdeles för ett lugn, »som borde tjäna andra hans kolleger till mönster» — ytttrar om honom en kritiker.

Bland Leo Blechs tidigare kompositioner nämnas hans andra opera *Cherubina*, som blef rätt väl emottagen, samt de båda körverken *Sommernacht* för blandad kör och *Von den Engelein* för fyrstämmig fruntimmerskör, båda med orkester samt den symfoniska dikten. *Die Nonne*. Dessutom komponerade han utmärkta sånger, till hvilka på senare tid slöt sig en Lieder-cyklus *Der galante Abbé*. »Hans sånger klinga vackert», har man sagt, »och äro till harmoni, tematik och rytmik själfulla och anlående».

Före »Versiegelt» har andra verk för scenen af Blech haft betydande framgång, däribland först 1-aktsidyllen *Das war ich*, 1902, med libretto af af Rich. Batka, likasom hans följande operor. Af dessa, båda 3-aktspjeser, hade *Alpenkönig und Menschenkind* med text efter Ferd. Raimunds folklustspel, sin premiär i okt. 1903 i Dresden. Kritiken ställer efter denna Blech i första raden af Wagner-epigonerna och yttrar om tonsättaren följande: »Leo Blech är en Wagner i det fria, i konversationsstil sig rörande lustspelet; han är med andra ord den moderne Mozart». Efter denna framgångsrika opera följde 1905 *Aschenbrödel*, ett sagospel som först gick öfver scenen på den nya tyska teatern i Prag och därvid mottogs, som det säges, »med frenetiskt bifall». Vid detta tillfälle yttrades om komponisten: »Hans gedigna utarbetande af de melodiska tankarna, hans suveränitet öfver den polyfona stilen, hans förtrogenhet med kontrapunktikens alla hemligheter ställer honom i första raden bland moderna satskonstnärer».

När man läser sådana omdömen om komponisten af »Versiegelt», måste man med stort intresse motse den lilla opera, hvarmed han inom kort presenteras i vår hufvudstad.

Att han här förut varit uppmärksammad kan man döma däraf, att han 1908 blef utnämnd till riddare af Vasaordens 2:a klass. Bland andra utmärkelser har han äfven hedrats med Röda örns orden och Rumäniska Kronorden.

Arnljot.

Handling i tre akter för soli, kör och orkester, dikt och musik af *W. Peterson-Berger*.

I programmet till Peterson-Bergers musikdrama »Arnljot» meddelas en berättelse om innehållet och innebörden i sagan om Arnljot Gelline — hvilken för öfrigt, som man vet, Bj. Björnsson behandlat i en episk dikt. Ur detta meddelande må följande anföras innan vi här redogöra för musikdramats text.

Arnljot tillhör på mödernet en stormannasläkt som räknar Jämtlands (enligt Snorre) förste storman Ketil Jämte bland sina anor. Men släktens anseende har sjunkit, särskildt sedan Arnljots mor, Unn Hallbrandsdotter, gift sig med den rike uppkomlingen, köpmannen Sunvis Bjarm på Gällö, med hvars förmögenhet hon hoppats höja ättens ställning. Det har också blifvit uppgjordt med Frösögoden Öst

mund, som lånat pengar af Sunvis, att Arnljot skall som vederlag få Östmunds enda barn, Gunhild, till äkta och öfvertaga hans godevärdighet. Men dessförinnan drabbas släkten af andra olyckor. Äldste sonen Vikar, blir konung Olav Tryggvasons hirdman och faller med honom vid Svoldern, en dotter blir gift med en man, som sedan dömes fredlös för dråp, Sunvis själf dör, men bland folket lefva ännu kvar de speord och visor, som diktades med anledning af hans giftermål. Arnljot växer upp; ungdomskärlek förenar honom med hans utsedda brud, Gunhild, men samtidigt hör han konung Olav Haraldssons bragder omtalas och gripes af längtan efter hjältedater och äfventyr. Han ber Gunhild vänta i tre år och reser utomlands, men i stället för att som många andra jämtar vid denna tid öfver Ryssland bege sig ned till Miklagård (Bysanz) och taga tjänst i kejsarens lifvakt, föredrar han att lefva oberoende, som fri viking. Genom ogynnsamma omständigheter fördröjes hans hemfärd i två år. Han sänder bud hem, men budbäraren, Gudfast, är Arnljots rival, som hemkommen förstår att med osanna uppgifter om Arnljots lif i Södern förändra Gunhilds håg och göra henne till sin husfru.

Den ättstolta Unn lefver nu endast för hämd, upprättelse, makt; då giftermålsplanen med Frösögodens dotter slagit fel, griper hon till andra djärfvare medel. Jämtlands politiska ställning är vid denna tid rätt obestämd. Ursprungligen oafhängigt, har det sedan måst finna sig i att betala gärd än till Svitiods konung, än till Norges, än till båda samtidigt. Ett starkt nationalistiskt parti inom landet är missnöjdt med dessa förhållanden; dess ledare, Sigurd i Slandrom, är Unns frände, och med honom har hon uppgjort följande plan; Arnljot väntas hem till vårtinget. Vid detta skola den norske konungens sändemän, som kommit för att utkräfva skatt och underkastelse af jämtarne, få slutligt besked. Detta skall gå så till att Arnljot på grund af sin lagliga rätt till godevärdigheten låter utropa sig till hela Jämtlands höfding och förklarar landet vara oberoende och fritt som i forna tider.

Handlingens personer äro, utom de ofvan nämnda följande; i första akten: Gudfast Grimssons broder Sigvald; Torar, lagman på Frösön, Bård i Bräcka och Hemming i Ås, jämtska härsar, i likhet med Sigurd Arnljots anhängare. I andra akten tillkomma trollkarlen lappen Ubma och lappflickan Vaino samt bröderna Göka-Tore och Åflo-Faste, ränsmän i Jemtland. För tredje akten nya personer äro: norske konungen Olav Haraldson, kallad Digre, Gissur Hvite, Tormod Kolbrunarskald och Torfinn Munn, hans hirdskalder, Finn Arnesson, hans höfvidsman i slaget vid Sticklestad, samt Tore Hund, bondehärens anförare i detta slag.

Själfva diktens innehåll är i korthet följande:

Första akten. På Frösötinget. Till höger i förgrunden Fröjs gudahof; i bakgrunden utsikt åt Storsjön och Oviksfjällen. Unn träder ut ur gudahofvet med sina tjänarinnor sedan hon där lämnat sin del till aftonens blotgille. I detsamma möter henne Gunhild. En ordvexling uppstår mellan dem genom Gunhilds hån och Unn får därvid ett anfall af sitt hjärtlidande men hämtar sig åtér och får af den inträdande Sigurd i Slandrum goda nyheter, att halfva Jämtland står på Unns och Arnljots sida. Östmund inträder och möter dottern Gunhild, som af honom får bekräftelse på hvad Unn omtalat att hon genom lögner om Arnljot af Gudfast ingått på giftermålet med denne. Hon tillstår för sig själf att hon ännu älskar Arnljot och gerna såge honom som konung i Jämtland.

Arnljot inträder, och med blicken fästad på det sköna landskapet, hälsar han i varma ord sin hembygd. Unn träder in, och framhållande Gunhilds svek uppmanar hon sin »härlige son» att hämnas detta och bli en storman sin hembygd. Sedan de aflägsnat sig inträda Östmund och Gudfast, som af den förre uppmanas att vid tinget reta den till lynnet häftige Arnljot, så att han stör tingsfriden. Tinget församlas; en mängd bönder af både Östmunds och Arnljots parti inträda; lagmannen och rätten taga plats framför gudahofvet och fyra svener ge med blåsning i lurar tecken till att tinget tager sin början. Arnljot i praktfull dräkt och beväpnad med spjut kommer in med sina män. Under förhandlingarna föreslås att Jämtland skall göra sig oberoende från Svithiod och Norge samt välja egen konung, då Östmund därtill föreslås af sina män, Arnljot af sina. Gudfast hånar oupphörligt Arnljot för hans börd och till slut dödar denne i vredesmod Gudfast med sitt spjut. Allmän bestörtning. Folket aflägsnar sig. Östmund med lagmannen och nämnden gå in i gudahofvet att öfverlägga om Arnljots straff. Denne står kvar ensam, då Unn störtar in, och efter att ha frågat Arnljot om det är sannt hvad hon hört om hans dåd, gripes af sorg faller ned och dör. Gunhild inträder och vill varna Arnljot, men han bemöter henne med köld och ur gudahofvet framträder Östmund med de andra förklarande Arnljot fredlös för lifstiden i hela Jämtland. Arnljot svarar: »Jag går: men hämd skall jag kräfva för hvad I gjort mig och min fader. Mot edra härad, lagar och gudar står en ensam man, som litar blott på sin egen kraft — jag Arnljot från Gällö!»

Andra akten. I vildskogen. Till vänster synes ingången till den stuga Arnljot upptimrat åt sig; i fonden är en brant dal från hvilken trädtoppar höja sig och bortom denna skogar och snöfläckade berg. Vaino sitter nära stugan bindande på ett nät och sjunger. Trollkarlen Ubma skyndar in, frågande efter Arnljot, som är ute på jakt. Han vet att jämtlänningar söka honom för att döda honom, men Vaino bör förekomma det, ty han vill själf först tvinga honom att bekänna hvar han gömt sina från Gällö samt efter mord och plundring i Jämtland samlade skatter. Vaino och Ubma aflägsna sig. Då uppstiga från dalen sju jämtar, däribland Sigvald. När de ej finna Arnljot, hvars stuga de nu påträffat, undersöka de denna, påträffa dryckeshorn och ett vinfat och börja förpläga sig, då Arnljot hastigt visar sig i bakgrunden. De rusa fram med sina spjut för att döda honom, men han rännер sitt spjut i bröstet på Sigvald och tvingar de andra att återvända. Arnljot sätter sig sedan på en sten, begrundande sitt öde sägande för sig själf: »Hot och rånmord — mordbrand och dråpslag — hat och hämd — så skall år efter år mitt lif förrinna!» Göka-Tore och Åflo-Faste uppträda. Arnljot tro dem först fientligt sinnade, men de önska blott att han skall ro dem öfver älfven; de ämna sig till kung Olav i Norge att blifva hans kämpar, Arnljot bjuder på mjöd och beder dem sedan medföra från honom ett präktigt svärd såsom skänk åt kung Olav. De aflägsna sig alla tre och Vaino sitter sjungande med sin nätbindning, då Gunhid hastigt inträder med sin lille son, bedjande om en dryck vatten och att få veta vägen öfver fjällen till Norge. Arnljot kommer åter och stannar plötsligt, öfverraskad af att finna henne här. Hon ber honom visa henne vägen till kung Olav, men då han med återvaknad kärlek till henne vill tvinga henne att stanna kvar, hotar hon att döda sig; hon tror att Vaino är Arnljots älskarinna. Arnljots hjärta veknar vid anblicken af hennes på marken hvilande son och hon får med honom fortsätta färden. Arnljot sätter sig att hvila och somnar in, seende i drömmen sin moder, döda fränder och skuggor samt en skara med korsbaneret i spetsen sjungande »Den nya dag uppgången är». (Allt på fördunklad scen bildligt framställdt). Då drömmen försvunnit står Ubma öfver den sofvande och får honom med trollmedel att i sömnen yppa hvar han dolt sina skatter, hvarefter han vill döda Arnljot med ett knifhugg, då Vaino hejdar hans arm och med ett skri väcker Arnljot, hvarvid Ubma ursinnig skyndar bort. Vaino berättar nu att Ubma läst hans doldaste tankar och velat döda honom. I dystra tankar och förtviflan faller Arnljot i vanmakt. Vaino kastar sig öfver honom

den älskade, och kysser honom, förfärad i tro att han träffats af döden. Då Arnljot vaknar upp har han fattat sitt beslut att uppsöka kung Olav och gå i hans tjänst. Han finner sig ej mer ha stöd af sin egen för okuflig ansedda kraft. Han går in i sin hydda och utkommer i sin praktdräkt med sitt spjut. I detsamma ser han Ubma färdig att döda Vaino i sin hämnd, då Arnljot griper honom fast och kastar honom ned i djupet af dalen. Han tager nu farväl af Vaino, som länge ser efter honom, där han med lungna steg vandrar bort mot norska gränsen.

Tredje akten. Vid Stiklestad, juli 1030. Kuperad trakt med berg och skog i bakgrunden. Kung Olav sitter å en höjd på sidan af scenen omgifven af sina hirdmän och skalder före början af striden mot bondehären. Göka-Tore och Åflo-Faste anmälas och få tillträde, öfverlämnande svärdet från Arnljot, som Olav hört omtalas som en hugstor och ädel man, beklagande att han ej vill strida för en högre sak än sin laglöshet. Härmän inkomma berättande att Gunhild Östmundsdotter från Jämtland anländt till Sticklestads gård, anropande konungen om skydd, som han en gång lofvat henne då han i Jämtland var hennes gäst, hvarefter hon tog dopet. Hon har afsvurit Asatron och blifvit drifven från hemmet. Då männen säga att hon är kunnig i läkekonsten, medgifver Olav att hon får stanna. Tormod springer med sitt strängaspel upp på en sten och uppstämmer ett högstämdt kväde, hvarefter folket ropar hell! för konungen och skalden, som af konungen tackas med handslag.

Arnljot inträder och erbjuder konungen sin tjänst. Då folket aflägsnat sig söker Olav i ett samtal med Arnljot vinna honom för kristendomen, som denne under sina vikingatåg lärt känna och hvars bud »tillgif dina fiender» ofta förekommit i hans tankar. Slutligen går Arnljot ut med konungen för att låta döpa sig. Gunhild inträder. Man har sagt henne att Arnljot anländt och hon undrar om han följt henne, hvars kärlek till honom ej slocknat. Hon får då syn på honom, som vid en källa i närheten tager dopet, och tackar Gud därför. Sigurd, Bård och Hemming komma och söka Arnljot. Jämtarne ha nu beslutat att utkora honom till sin konung. Arnljot träder emot dem, och då de framfört sitt ärende, ger han till svar att han efter striden skall bestämma sig. Striden börjas och tilltar i häftighet. Konungen med sin här tränges tillbaka och är nära att dödas, då Arnljot, räddande honom, dödligt träffas af en pil, hvarefter striden utkämpas längre bort. Gunhild skyndar in till den fallne Arnljot. Stridsmän ila öfver scenen ropande att Olav har stupat. Arnljot rycker pilen ur sitt bröst och dör i Gunhilds armar, hvarefter hon vinkar till sig jämtländingarne, som lyfta upp den döde Arnljot på en bår för att bära sin höfding till hembygden.

Musikpressen.

På Abr. Lundquists förlag har utkommit för en röst med piano:

Rangström, Ture: *Två Ballader.* (Zwei Balladen.) Komponerade för barytonsolo med orkester eller piano, till dikter af Ernst Josephson. 1. Ballade (c—ess); 2. Jubal (ciss—fiss).

Af hr Ture Rangströms kompositioner ha vi förut gjort bekantskap med det nyligen å operans symfonikonsert uppförda stycket »Dityramb» samt några för ett år sedan i Köpenhamn utgifna besynnerliga sånger. De ofvan nämnda balladerna utfördes af hr Carl Lejdström med orkester på Konsertföreningens senaste konsert. Komponisten har själf till tyska öfverflyttat den svenska texten. Balladen är en dikt i 5 verser med samma om nattväktarsång påminnande melodi jemte disharmoniskt mellanspel, lämpadt till den hemska historien om en hertig som hänger sig, en borgfru som kväfver sig i ett bad och en page, som »sprang öfver klingan». Balladen »Jubal» är i harmoniskt hänseende ännu mera välljud-trotsande, ehuru texten talar om »ljuf melodisk vind», »ljuflig klang» och »strängaspelets ljufva tröst», som Jubal fick af svanen, hvilken han obarmhärtigt sköt ihjäl.

Musikkritiker af »yttersta vänstern» anse hr Rangström för en framtidsman som komponist. Icke lär det dock till den sannt sköna musikaliska konstens fromma ske på den väg han nu inslagit med mr Debussys kakofoniska idéer till förebild.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

April 1. Humperdinck: *Hans och Greta* (Hans och Greta: frkn. Astrid och Sigrid Svärdström, 1:a debut.)
2. Gounod: *Faust.*
3. *Vermländingarne.* (Matiné.) Wagner: *Tannhäuser.*
4. Gounod: *Romeo och Julia.*
6. Wagner: *Lohengrin.*
7. Verdi: *Aida.* (Aida: fru Lizell).
9. Puccini: *Bohème.* (Mimi: frk. Davida Hesse, gäst.)
10. Bizet: *Carmen.*
12. Thomas: *Mignon.* (Mignon: frk. Hesse, gäst).
13, 15. W. Peterson-Berger: *Arnljot.* Handling i tre akter för soli, kör och orkester. Text af komponisten. (Unn Hallbrandsdotter, Gunhild, Vaino: fruar Jahnke, Claussen. Oscár; Konung Olav Haraldsson, Arnljot, Östmund, Gudfast Grimsson: hrr Oscár, Strömberg, Svedelius, Mandahl; Sigvald Grimsson, lagman Torar, Ubma: hrr Stiebel, Nygren, Malm; Sigurd i Slandrom, Bård i Bräcka, Hemming i Ås: hrr Stockman, Ericson, Arrhenius; Olavs hirdskalder: Gissur Hvite, Tormod Kolbrunarskald, Torfinn Munn: hrr Stiebel, Herou, Lennartsson: Finn Arnesson, Tore Hund: hrr Tidlund, Grafström; Göka-Tore, Åflo-Faste: hrr Sjöberg, Nygren).
14. Halévy: *Judinnan.* (Rachel, Eudora: fruar Lykseth, Lizell; Eleasar, kardinal Brogni, Leopold, Ruggiero, Albert: hrr Menzinsky, Svedelius, Malm, Wallgren, Mandahl).

Oscarsteatern.

April 1—15. Fr. Lehár: *Grefven af Luxemburg.*
3, 10. *Ljungby horn.* (Matiné).

Musikal. akademien.

April 5. Konsertföreningens 4:e abonnemangskonsert. Solister: pian. Wassily Sapellnikoff, Carl Lejdström. Dirigent: hr Tor Aulin. Bitr.: Göteborgs Orkesterförenings orkester. 1. Max Reger: Serenade, G-dur, op. 95; 2. Ture Rangström: Två ballader för baryton och orkester: Ballad, Jubal af Ernst Josephson; 3. Fr. Liszt: Pianokonsert n:o 1, Ess-dur; 4. Otto Nikolai: Uvertyr till »Muntra fruarna i Windsor».
6, 8. 10. Konserter af Frans von Vecsey. Bitr. pianist: prof. Herman Lafont.
7. Konsertafton af hr Rich. Andersson med 4 elever. Biträd. orkester under hofkapellm. C. Nordquists dir. 1. Beethoven: Pianokonsert, C-moll, op. 37; 2. A. Rubinstein: Pianokonsert, Op. 70; Cesar Franck: »Les Djinns», poème symphonique, för piano och ork.; 4. I. Paderewski: Pianokonsert, A-moll, op. 17.
12. Konsert af pianisten Edvin Svensson.

Oscarskyrkan.

April 3. Orgelkonsert af dir. Patrik Wretblad. Biträd.: fru Otti Pegel, fru Karin Bodman-Wretblad, fru Anna Lang.

Vetenskapsakademien.

April 14. Konsert af sångerskan frk. Maja Kjöhler. Bitr. pian.: miss Muriel Davenport.
15. Konsert af sångerskan frk. Agnes Meyer. Bitr. pianist frk. Aurora Molander.

Sedan för nära jämt sju år sedan Peterson-Bergers »Ran» hade sin premiär, har ingen svensk opera haft sådan på Kgl. teatern förr än nu hans musikdrama »Arnljot» där för första gången uppfördes d. 13:de april inför fullsatt salong och i närvaro af kronprinsen, prins Eugen, prins Wilhelm med gemål och prinsessan Ingeborg. Det nationella verket och dess utförande, mottogs med intensivt bifall och otaliga inropningar — till sist genom järnridån — af hufvudpersonerna i pjesen, och diktaren-komponisten; äfven hr Meissner, dirigenten, och de vackra dekorationernas mästare, hr Thorolf Jansson, fingo sin förtjänta hyllning. På ett annat ställe i dagens nummer ha vi redogjort för handlingens hufvudinnehåll. Dikten, som re-

dan för fyra år sedan utgafs, är ett framstående verk och har nu fullständigt tolkats i toner af författaren, äfven detta mycket förtjänstfullt. Om själfva musiken ha vi nu ej, af bristande utrymme, tillfälle att omständligare yttra oss. Den Wagnerska deklamationsstilen till styckets prosa genomgår naturligtvis det hela; mera lyrisk melodik framträder hufvudsakligen i Arnljots hälsningssång till Jämtland, Vainos sånger, Tormods kvad, scenen vid den sofvande lille Östmund och drömsynen med manskören vid nordmännens framtågande. Första aktens deklamationsmusik med dess underlag i orkestern, förefaller i allmänhet litet tröttande, likasom för öfrigt i pjesen en och annan langör t. ex. i den teologiska diskussionen mellan Olav och Arnljot i sista akten. Andra akten är i musikaliskt hänseende med dess växlande karaktär förträfflig och detsamma kan sägas om större delen af tredje akten. Beträffande utförandet var hr Strömberg en utmärkt framställare af Arnljot; fru Claussen utförde mycket förtjänstfullt Gunhilds roll, likasom fru Oscár lappflickan Vainos och hr Malm, den elake Ubmas. Unn hade en god representant i fru Jahnke likasom Olav i hr Oscár, och Tormods kvad sjöngs präktigt af hr Herou. Innehafvarne af öfriga, mindre roller, fyllde väl sina platser. Att redogöra för alla de lagerkransar och buketter som efter föreställningens slut förärades de medverkande hufvudpersonerna och, som vi tyckte, äfven diktare-komponisten, åtaga vi oss icke. Gudahofvet med den vackra utsikten i bakgrunden, och äfven naturscenerierna i de andra akterna voro mycket anslående.

I »Hans och Greta» ha titelrollerna haft ett par unga, behagliga och lifliga representanter i fröknarna Astrid och Sigrid Svärdström, Valborgs systrar, med hvilka vi först fingo göra bekantskap då systerkvartetten Valborg, Olga, Sigrid, Astrid konserterade här för tre år sedan. Vi fäste oss då särskildt vid frk. Astrids vackra mezzosopran, som nu också gjorde sig utmärkt gällande i Hans' parti. Säkert blir hon en god ackvisition för vår opera. Systrarna blefvo vid denna sin debut föremål för varmt bifall. — En glädjande nyhet är att vår opera återfått frk. Davida Hesse, om ock för närvarande endast som gäst. Vid hennes första uppträdande denna gång i sin glansroll, Mimi i Bohème, blef hon också mycket firad af den talrika publiken. Hon har sedan äfven sjungit Mignon, utmärkt såsom förut.

Oscarsteatern fortsätter med mycken framgång uppförandet af »Grefven af Luxemburg» med ett par af tillfälliga sjukdomsfall föranledda personalförändringar.

Konsertföreningens sista säsongkonsert, med samma dirigent och orkester som de föregående, inleddes med en nyhet, som måste intressera såsom komponerad af Tysklands produktivaste och en bland dess nymodigaste komponister, nämligen Max Reger, här förut mest känd som orgel- och sångkomponist. Han presenterades nu som orkesterkomponist genom sin Serenade op. 95, ett lärdt, talangfullt gjordt verk med rik modulationsvexling och åtskilliga harmoniska bizarrerier, men äfven ljusa musikaliska punkter. En egendomlig och vacker klangverkan gjorde de två stråkorkestrarna, hvaraf den ena sordinerad. I programmets andra nummer, hr Rangströms ballader, (se musikpressen i dagens nummer) utförde hr Carl Lejdström sångpartiet och vann härmed ett bifall, som nog mest gällde honom själf. Härefter följde Liszts pianokonsert n:o 1 Ess dur, tolkad i principalstämman af den berömde pianovirtuosen Wassily Sapellnikoff på mästerligt sätt. Honom ha vi ej fått höra här sedan han med sin lärarinna, den utmärkta pianovirtuosen Sophie Menter, konserterade här 1892. Hon gaf då med hans biträde konsert på Musikal. akademien d. 1 mars, hvarvid de båda utförde Liszts »Concert pathétique» för två pianon; sedan gaf Sapellnikoff med hennes biträde konsert där d. 4 mars, och d. 9 spelade båda på en konsert å operan, då han utförde samma konsert af Liszt som nu, hvarvid han genom flere inropningar hyllades af publiken. Med sista numret, uvertyr till »Muntra fruarna», Otto Nikolais mästerverk, hedrades minnet af honom, hvars födelse inträffade för 100 år sedan.

Det hedrade icke stockholmarne att den med skäl världsberömde unge violinkonstnären Franz Vecsey fick spela för ytterst fåtalig publik. Hade han som »underbarn» för några år sedan kommit hit, hade han kanske haft fullt hus på sina konserter. Franz von Vecsey är emellertid en violinist, som knappast är öfverträffad i fråga om kollossal teknik, bedårande skön, ovanligt stor ton och genialiskt föredrag. Hans spel väckte också entusiasm hos de få åhörarne, på hvilka han emellertid slösade med extranummer. I professor Herman Lafont ägde han en förträfflig ackompanjatör, hvilken äfven utmärkte sig som solist på flygeln. Fr. v. Vecsey spelade på första konserten: Tschaikowskys konsert D-dur op. 35, Tartinis Sonat med »djäfvulsdrillen», Paganinis »I Palpiti» (inledn. o. tema med var.), Chopin-Wieniawskis Nocturne, cissmoll, Dvoràks »Humoresk» och Valse-Caprice af Wieniawski. Prof. Lafont spelade Liszts »Feu follets». På andra konserten utförde Vecsey af Vieuxtemps: konsert E-dur op. 10, Bach: Chaconne, Spohr: Adagio, Vieuxtemps: Rendino, Paganini: Hexentanz, Hubay: Zephir; prof. Lafont en »novitet»: Suite n:o 1 af P. Ertel. Den »populära afskedskonserten» hade följande program. Vecsey spelade af Bruch: Konsert, G-moll, Corelli: La Folia, Paganini: Capricer C-moll, H-moll, D-dur och Thema med variationer samt Wieniawskis »Souvenir de Moscou»; prof. Lafont Liszts Rhapsodie n:o 12.

Rich. Anderssons konsert med fyra pianoelever hade lockat fullt hus till Musikal. akademien och samtliga pianisterna utförde berömvärdt sina svåra saker under medverkan af en orkester, ledd af hofkapellm. Nordquists säkra hand. Programmet upptog Beethovens C-moll-konsert, spelad af hr Julius Rabe, Rubinsteins konsert op. 70, spelad af frök. Sigrid Taube, Cesar Francks »Les Djinns» (diaboliska andeväsen), Poëme symphonique, spelad af frk. Ella Petersson och Paderwskis A-moll-konsert, op. 17, utförd af hr John Heintze.

Sångerskan, fröken Maja Kjöhler hade på sin konsert i Vetenskapsakademien en mera musikförståndig än talrik publik, som hela aftonen egnade henne ovanligt rikt — och välförtjänt bifall. Fröken Kjöhlers röst är särdeles sympatisk och klangfull och hennes föredrag vittnar om smak och intelligens. Stämman är också af en volym, som skulle lämpa sig för operan, hvarjämte apparition och mimik visar lämplighet för scenen. Hennes sångprogram upptog sånger af Schubert, tre rätt vackra engelska sånger af R. Vaughan Williams, ett par svenska folkvisor samt sånger af Stenhammar och Sjögren. Hon hade en utmärkt ackompanjatris (alltjämt utantill) i miss Davenport, som äfven spelade solo tre saker af Brahms.

Om pianisten Edvin Svenssons och sångerskan frök. Agnes Meyers konserter få vi, af bristande utrymme nu, yttra oss i ett följande nummer.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern. Under repetition, för att snart nog uppföras äro Aug. Södermans »Hin ondes första lärospån», och som nyhet, Leo Blechs komiska 1-aktsopera »Förseglad» (»Versiegelt»). Södermans lustiga operett gafs här, efter hvad vi erinra oss, senast d. 19 dec. 1892, då Fiamma, den kvinnliga rollen, utfördes af fröken Holmstrand, Stenio af hr Max Strandberg och Babylas af hr Oscar Johansson. Operetten hade sin premiär 1856.

I »Förseglad» lär rollbesättningen bli följande: Fru Willmers spelas af fru Mandahl, Gertrud af fru Oscár, borgmästardottern af fröken Larsén; borgmästaren af hr Svedelius, notarien Willmers af hr Malm, Lampe af hr Stiebel. I »Alphyddan», hvars uppförande länge fördröjts, innehafva frkn. Hörndahl och Larsén, hrr Lennartson och Herou hufvudrollerna.

Med biträde af Filharmoniska sällskapet ges om fredag d. 22 d:s en

symfonikonsert, hvarvid uppföres Schuberts ofullbordade symfoni i H-moll samt Requiem af Giovanni Sgambati för solo, kör och orkester.

Musikaliska akademien höll på torsdagen d. 31 mars månadssammankomst under ordförandeskap af justitierådet Karl Silverstolpe.

Sedan preses hälsat de närvarande nya ledamöterna och associéerna välkomna samt anmält, att akademiens utländska ledamot, professor Carl Reinecke, och dess associé, musikdirektör J. A. Ahlström, aflidit, skreds till behandling af k. remisser och ämbetsskrifvelser m. m.

Till revisorer för förra årets räkenskaper utsågos öfverintendenten A. Burén och byråchefen P. Södermark.

Akademien beslöt vidare att bevilja stipendiaten Gunnar Ahlberg ett års förlängning af von Beskowska stipendiet.

Slutligen anmäldes gåfvor till akademiens bibliotek från fröknarna Ellen och Emilia Stenberg, tonsättaren J. A. Hägg, musikdirektör J. Wibergh och P. Palmén samt från L. Oertels musikförlag i Hannover och P. Friis' musikförlag i Köbenhavn.

Musikhistoriska museet vid Riddargatan hålles öppet söndagar kl. 1—3 och onsdagar kl. 1—4 e. m. Bland museets sevärdheter märkes Gunnar Wennerbergs minnesrum, som, förutom en stor del manuskript samt möbler, böcker, skrifsaker m. m. efter Gluntarnas tonskald, äfven har att framvisa åtskilliga porträtt från hans olika åldrar, däribland några af hans bror, genremålaren Brynolf Wennerberg, utförda penntecknings från slutet af 1840-talet, hvilka skola utmärka sig för mycken poträttlikhet och alltså borde kunna vara till en ledning för dem som utföra skisser till Wennerbergsmonumentet i Upsala.

O. D. konsert gifves d. 21 d:s i Vasakyrkan.

Theodor Björkstens fru, hvars operadebut omnämndes i förra numret, är icke, såsom i notisen uppgafs »född Torpadie». Från Italien ha vi fått underrättelse om att Björksten skiljt sig från sin första fru, född Torpadie, och gift om sig med en af sina elever från hans mångåriga vistelse som sånglärare i Amerika.

Sven Scholander, hvilken nu länge konserterat i Tyskland, där han är mycket uppburen af publik och kritik, hade d. 10 d:s åter en konsert i Berlin för fullt hus. Han biträddes nu af en ung dotter Lisa, som då gjorde sin debut på konserttribunen. Fröken Scholander säges ha en liten röst men sjunger med stor smak och har en behaglig apparition. Med sin far utförde hon en fransk chanson »Les métamorphoses». Sven Scholander sjöng bl. a. en af honom själf komponerad »Frühlingssymphonie» och en karakteristisk bit »Philosophy» af den i London bosatte svenske musikförläggaren och kompositören Lublin.

Svensk sång i Paris. Vid en musikfest här anordnad af svenska ministerns fru, grefvinnan Gyldenstolpe sjöng fröken Lita de Klint två sånger »Du vet ej» och »Nocturne» af direktör Josef Eriksson i Upsala samt »Irmelin Rose» och »Titania» af Peterson-Berger. Festen bevistades af flere notabiliteter, såsom hertiginnan de Rohan, Alphons Daudet m. fl.

Födelsedagar. Den 25 mars fyllde vår utmärkte violinist, konsertmästaren i hofkapellet Lars Zetterquist, 50 år. Då han den dagen vistades på sin egendom i Vermland hos sin familj, kunde han ej Stockholm blir föremål för någon firning.

Förste hofkapellmästaren Conrad Nordqvist fyllde d. 11 febr. 70 år och var då föremål för en storartad hyllning. På morgonen uppvaktades han af solister och kör från Kgl. teatern, som på gården till hans bostad härstädes utförde »Vak upp» ur Mästersångarne» samt Lindblads »En sommarafton». Från hofkapellets och lyriska scenens artister, från operastyrelsen och operans damkör och balettkåren uppvaktades han med lagerkransar och blomsteruppsatser. Operastyrelsen sände honom en tacksamhetsadress och Musikaliska akademien en prydligt textad adress, genom en deputation bestående af dess preses och sekreterare, konservatoriets direktör m. fl. Senska organist- och kantorsföreningen förärade honom en silfverjardiniär med blommor. Ett hundratals telegram fick han mottaga från flere håll och på aftonen var till hans ära arrangerad en festlig kollation på hotell Rydberg, hvari omkr. 130 personer deltogo.

† ***Johan Alfred Ahlström*** afled härstädes d. 26 mars. Musikdirektören och tonsättaren Joh. Alfr. Ahlström var född 1833 och hade i 30 år verkat såsom organist och kördirigent vid St. Eugenias katolska kyrka i Stockholm, där anställd genom drottning Josefinas försorg. Ahlström har komponerat messor och manskvartetter, däribland den omtyckta serenaden »Slumra ljuft», m. m.

Göteborg. Selanderska sällskapet har af pjeser med musik uppfört »Bröllopet på Ulfåsa» och Shakspears »Macbeth» med musik dels arr. efter Kapfelmann, dels komponerad af And. Randel. Göteborgs Orkesterförenings konserter ha för öfrigt, som förut, utgjort de viktigaste musiktilldragelserna här. På populärkonserten d. 13 mars medverkade harpisten frök. Astrid Ydén och flöjtisten Muchow som solister. Programmet upptog: 1. Beethoven: Uvertyr till »König Stephan»; 2. Mozart: Konsert C-dur för flöjt och harpa; 3, Smetana: »Moldau», symfon. dikt; 4. Wagner: Förspel till »Mästersångarne». Vid en konsert Maria bebådelsedag biträdde som solist sångerskan frök. Signe Boberg, hvarvid utfördes af 1. Mendelssohn: Uvertyr »Hebriderna»; 2. Saint-Saëns: Aria ur »Simson och Delila»; 3. Wagner: Bröllopståg ur »Lohengrin»; 4. Sånger af Grieg och polska af Dannström; 5. Aulin: »Mäster Olof»-suite. Fröken Ydén skötte pianoackompanjemanget. Symfonikonserten d. 16 mars hade följande program: Schubert: Symfoni, C-dur, N:o 7; 2. Goldmark: uvertyr till »Sakuntala»; 3. Berlioz: Förspel till »Trojanerna i Karthago» och Trojansk marsch ur »Trojas eröfring». Vid populärkonsert d. 20 mars biträdde ock frk. S. Boberg som solist med aria ur Mozarts »Titus» och sånger af Sjögren, Alnæs och Grieg. Instrumentalnumren voro: Foroni: Konsertuvertyr C-moll, Tema med variationer ur »Kejsarkvartetten» af Haydn (hela stråkorkestern) samt Bizet: »L'Arlesienne»-suite N:o 1. På en symfonikonsert d. 20 mars upptogs programmet af Bruchners Symfoni N:o 7, E-dur. Populärkonserten d. 27 mars bjöd på 1. Beethoven: »Coriolan»-uvertyr och Pianokonsert N:o 4 G-dur (hr Stenhammar) samt Mozarts »Jupiter»-symfoni. Vid en konsert annandag påsk biträdde som sångsolist fru Anna Aulin. Programmet upptog: 1. Boïeldieu: Uvertyr till »Hvita frun»; 2. Weber: Cavatina ur »Euryanthe» och »Meine Lieder, meine Sänge»; 3. Cherubini: Mellanakts- och balettmusik ur »Ali Baba»; 4. R. Kajanus: Finsk rhapsodi N:o 1; 5. Sånger med piano; 6. Sibelius: »Lemminkainen drager hem».

På 5:te abonnemangskonserten d. 1 april medverkade Wasily Sapellnikoff med Liszts Ess-dur-konsert. Programmet upptog för öfrigt Beethovens »Prometheus»-uvertyr samt Regers Serenad op. 95 och Nikolais uvertyr till »Muntra fruarna». Vid populära konserten d. 3 april var hr Tor Aulin solist. Därvid utfördes: 1. Mozart: Uvertyr till »Enleveringen»; 2. Leclair: »Le tombeau», suite för violin och ork. (instrumenterad af Alb. Löfgren); 3. Schubert:tyska dansar för stråkork.; 4. Auber: uvertyr till »Fra Diavolo»; 5. Berlioz: 3 stycken ur »Faust» för orkester. D. 5 april gafs romansafton af Sigrid Westerlind.

Helsingborg. Skånska husarmusiken under dir. O. Lidners direktion gaf här påskdagen på aftonen en konsert i läroverkets aula. Programmet upptog först Beethovens symfoni N:o 2 B-dur, hvarefterföljde en konsert för violin af Mozart i D dur, hvaruti violinstämman talangfullt utfördes af konsertmästaren Max Feferblum. För öfrigt utfördes förspelet till »Lohengrin» och Tschaikowskys »Capriccio italien».

Rättelser.

I n:o 6 sid. 45, sp. 1, rad 8 nedifr. står: Konsertföreningens 83 konsert; bör naturligtvis i stället stå Musikföreningens. — I samma nummer sid 47 om Musikfest af en svensk i Rom bör i st. f. namnen *Adherigi* och *Gubernati* stå: *Aldherighi* och *Gubernátis*.

För Porträttsamlare

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Å **Expeditionen** och i **musikhandeln** finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: ***Inträde i skogen*** — ***Jägaren på lur*** — ***Fughetta*** — ***Småstycke*** — ***Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

OBS.! Vacker nyutkommen musik!

MENDELSSOHN-ALBUM

för piano, innehållande:

Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. **1: 25.**

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

Obs.! Värdefull musik!

För piano, två händer.

SCHERZO

af **Emil Sjögren**

tillegnadt fru *Valfrid Bæson Lind.*

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGS EXPEDITION, Kammakaregatan 6.

Nyligen utkommit

för piano två händer

af J. Ad. Hägg:

Suite, G-moll, op. 39 (lätt). Pris kr. 1:25.
Suite, G-dur, op. 43, (lätt). Pris kr. 1:25.
Ballade, op. 45. Pris kr. 1:25.
Fantasistycken, op. 11. Pris kr. 1:50.
Novelletter och Bagateller. Pris 2 kr.

Att tillgå i Abr. Lundqvists hofmusikhandel, Stockholm.

J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM.
Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Ludvig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 30:de årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1910 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utveckladt. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

- Innehåll -

Wilhelm Peterson-Berger (med porträtt). — Leo Blech och hans opera »Versiegelt» (med porträtt). — »Arnljot». Handling i tre akter för soli, kör och orkester; dikt och musik af Wilh. Peterson-Berger. — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1910.